

FÖRVALTNING

Handläggare: Matilda Ström
Titel: Strateg
E-post: matilda.strom@norrtalje.se

Till: Kommunstyrelsen

Hemställan till kommunstyrelsen angående riktlinjer för det kommunala krisstödet

Förslag till beslut

Socialnämndens arbetsutskott föreslår

Socialnämnden hemställer

Kommunstyrelsen beslutar om riktlinjer för kommunalt krisstöd enligt bilaga 2

Sammanfattning

Socialnämnden har fått i uppdrag att ta fram förslag på styrande dokument för att tydliggöra ansvaret för det kommunala krisstödet innan, under och efter en kris eller extraordinär händelse. Socialnämnden ska även ge förslag på lämplig ansvarsfördelning, mandatfördelning samt vilka ekonomiska resurser som krävs. Förslaget ska sedan hemställas till kommunstyrelsen.

Socialnämnden hemställer kommunstyrelsen att besluta om riktlinjer för kommunalt krisstöd enligt bilaga 2.

Ärendet

Enligt tjänsteutlåtande *Beslut om revidering av reglementen för Norrtälje kommuns nämnder - reviderat tjänsteutlåtande*, KS 2024-1512 ska Socialnämnden ge förslag på en lämplig organisation för det kommunala krisstödet. Vidare ska socialnämnden ge förslag på nedan punkter:

- Ta fram förslag på styrande dokument för att tydliggöra ansvaret för det kommunala krisstödet innan, under och efter en inträffad kris eller extraordinär händelse.
- Ge förslag på lämplig ansvarsfördelning inom kommunkoncernen, mandatfördelning samt vilka ekonomiska resurser som krävs.

Socialnämndens förslag ska sedan hemställas till kommunstyrelsen för beslut.

Syfte med kommunalt krisstöd

Kommunalt krisstöd är en central del av det civila försvaret. Syftet med kommunalt krisstöd är att stärka motståndskraften hos människor som drabbats av en allvarlig händelse, det vill säga hjälpa människor att hantera och återhämta sig från kriser och undvika långvariga besvär.

Krisstödet ska utformas så att det är jämlikt och tillgängligt för alla invånare, inklusive personer med funktionsvariation, språkliga hinder eller andra särskilda behov. Särskild hänsyn ska tas till extra utsatta grupper, såsom barn och äldre för att säkerställa att även dessa får det stöd de behöver.

Definition

Kommunalt krisstöd är det psykosociala och praktiska stöd som ges till drabbade vid allvarliga händelser, som komplement till samhällets övriga krishantering. Krisstödet ska lindra en akut krisreaktion, främja återhämtning och förebygga långvariga psykiska eller sociala konsekvenser.

Målgrupp för krisstödet

Målgrupp för det kommunala krisstödet är alla som vistas i kommunen och med behov av psykosocialt stöd med anledning en olycka eller annan allvarlig händelse.

Vilka situationer som omfattas

Det kommunala krisstödet aktiveras vid olyckor eller andra samhällsstörningar som föranleder ett behov av psykosocialt stöd och som inte kan hanteras inom den ordinarie linjeorganisationen. Utformningen av krisstödet varierar beroende på händelsenivån.

Vid varje händelse görs löpande bedömning kring huruvida händelsen kräver att krisstödet ska aktiveras eller inte utifrån relevanta påverkansfaktorer. Bedömningen omfattar exempelvis händelsens typ och omfattning, hur de drabbade är påverkade samt förekomst av särskilt utsatta grupper. Även händelsens varaktighet, tidpunkt, rådande och graden av osäkerhet i händelseförloppet ska tas hänsyn till.

Det kommunala krisstödet föreslås ha tillräcklig beredskap för att klara av att ha en krisstödsinsats aktiverad i minst 48 timmar. Vid aktivering av krisstödet ska den sociala krisledningsgruppen sammanträda skyndsamt.

Övergripande ansvarsfördelning

Socialförvaltningen ansvarar för att förvalta och samordna det kommunala krisstödet. Enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen (SoL) har kommunen det yttersta ansvaret för att enskilda får det stöd och den hjälp de behöver.¹ Det yttersta ansvaret innebär dock inte att socialtjänsten är den aktör inom kommunen som i första hand ansvarar för att hantera och leda krishändelser. I stället har socialtjänsten en kompletterande och stödjande roll, ofta i samverkan med andra aktörer såsom övriga kommunala verksamheter, räddningstjänst, hälso- och sjukvård samt regionala och statliga myndigheter.²

Övriga förvaltningar

Kultur- och fritidsförvaltningen, KSON och barn- och utbildningsförvaltningen ingår i krisstödsorganisationen har ett ansvar att säkerställa bemanning av stödpersoner för insatser när krisstödet är aktiverat samt vid övning. Det innebär en skyldighet att utse minst fem personer som kan kallas in vid behov i samråd med respektive ansvarige chef.

Ärendets beredning

Ärendet är berett inom socialförvaltningen med stöd av kommunstyrelsekontoret säkerhetsenhet och ekonomienhet. Samtliga involverade aktörer har tagit del av förslaget till organisation och ansvarsfördelning för det kommunala krisstödet.

Ekonomiska konsekvenser

Kostnaden för oförutsedda händelser föreslås belasta kommunstyrelsens ram för oförutsedda utgifter. Socialnämnden hanterar alla kostnader som uppstår i händelse av aktivering av kommunalt krisstöd

¹ Socialtjänstlagen (2025:400), 4 kap. 1 §.

² Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB), *Vägledning för kommunens krisberedskap*, 2020.

och redovisar dessa kostnader med särskild aktivitet. Vid periodavslut regleras kostnaden mellan kommunstyrelsen och socialnämnden.

För planerade kostnader såsom utbildning och kostnader i samband med övning avsätts en årlig budgetram om 100 000 kronor vilken hanteras inom socialnämndens budgetram.

Konsekvenser för barn

Förslaget bidrar till en effektiv samordning och tydlig ansvarsfördelning för det kommunala krisstödet. Riktlinjerna lyfter fram vikten av att kunna möta särskilt sårbara grupper. Att ha kompetens att möta barn och unga i kris på rätt sätt är centralt för att tillgodose barns behov och bedöms vara till barns bästa.

Landsbygds- och skärgårdsperspektiv

Förslaget har ingen direkt påverkan ur ett landsbygds- eller skärgårdsperspektiv. Det kommunala krisstödet ska kunna initiera insatser i hela kommunen, vilket omfattar såväl stadskärnan som landsbygd och skärgård.

Catarina Odenberg
Förvaltningsdirektör
Socialförvaltningen

Nicklas Söderblom Gräns
Enhetschef
Enhet för kvalitet och utveckling

Bilaga/Bilagor

Bilaga 1: *Utredning organisation för kommunalt krisstöd*

Bilaga 2: *Riktlinjer kommunalt krisstöd*

Beslut skickas till

Registrator kommunstyrelsekontoret
Registrator socialkontoret